

DE GRENS BEREIKT

De worsteling van pomphouders in de grensstreek

Emile Roemer, voorzitter SP-Tweede Kamerfractie
Februari 2014

INHOUD

INLEIDING	3
ACHTERGROND	4
STEEKPROEF	5
RESULTATEN	6
REACTIES POMPHOUDERS	7
CONCLUSIE	8

INLEIDING

Pomphouders in de grensstreek beleven zware tijden. Door de relatief hoge brandstofprijzen in Nederland hebben veel van deze ondernemers er last van dat Nederlanders uitwijken naar België of Duitsland om te tanken. Ook steeds meer Nederlandse bedrijven maken deze keuze. Door de recente verhogingen van de accijnzen en de btw hebben de Nederlandse pomphouders te maken met drastische omzetsdalingen. Dit zal tragische gevolgen hebben voor zowel de ondernemers als hun personeel.

Tijdens een bezoek van SP-leider Emile Roemer aan de grensstreek vertelden de pomphouders hun verhaal. Om een beter beeld te krijgen van de exacte gevolgen van de lastenverzwaring door het kabinet besloot de SP-Tweede Kamerfractie een steekproef te houden. De resultaten van de steekproef en de keuzes van de SP om de omstandigheden voor de pomphouders te verbeteren zijn beschreven in dit rapport.

ACHTERGROND

Veel ondernemers voelen de gevolgen van de crisis. Pomphouders worden bovenop deze gevolgen nog eens geraakt door de verhoging van een aantal belastingen. De regering heeft besloten om per januari van dit jaar de accijnzen op diesel, LPG, rookwaren en alcohol te verhogen. Daarnaast zijn verschillende accijnzen in 2013 al verhoogd en is de btw in oktober 2012 van 19% naar 21% gegaan. Met name in de grensstreek zijn de gevolgen groot. Hoewel de regering bij de verhoging van de accijnzen op diesel en LPG per 2014 uitging van extra belastinginkomsten van bijna 280 miljoen euro, is er geen rekening gehouden met zogenaamde grenseffecten.

Veel bewoners van de grensstreek en transportbedrijven besluiten niet langer in Nederland te tanken, maar dat voortaan in België, Duitsland of zelfs Luxemburg te doen. Door het verdwijnen van de gunstige dieselprijs, blijven automobilisten uit Duitsland nu ook weg. De ondernemers in de grensstreek, met name slijterijen en pompstations, komen door deze verhoging van de prijzen in grote problemen. Zij kunnen de concurrentie, die zich soms letterlijk op meters afstand bevindt, niet meer aan. Noodgedwongen moeten zij werknemers ontslaan. Bijkomend nadeel is dat veel mensen die over de grens gaan tanken, daar ook gelijk de boodschappen doen. Dat is desastreus voor Nederlandse ondernemers en dat pakt ook nog eens heel slecht uit voor de staatskas.

STEEKPROEF

In de afgelopen twee jaar is het deel dat pomphouders over hun verkochte liters diesel en LPG moeten afdragen aan de overheid sterk gestegen. Met name bij LPG is de stijging fors, maar liefst 9 procent meer dan in 2012. Pomphouders in de grensstreek hebben aangegeven dat ze deze stijging voor een deel hebben gecompenseerd door hun eigen winstmarge te verlagen. Zo zegt een pomphouder uit Limburg dat zij momenteel per verkochte liter slechts 4 cent verdient. Een verdere stijging van de accijnzen en btw zou de ondergang van haar pompstation betekenen.

		Prijs per liter*	Accijns, heffingen en btw	% t.o.v. literprijs
Diesel	2012	1.44	0.667	46.29%
	2013	1.54	0.713	46.33%
	2014	1.50	0.746	49.83%
LPG	2012	0.79	0.221	27.90%
	2013	0.87	0.252	28.93%
	2014	0.94	0.348	36.90%

Tabel 1: Overzicht van de stijging van de accijnzen en btw op diesel en LPG

* Landelijk gemiddelde volgens Bovag

Samen met pomphouders in de grensstreek heeft de SP een steekproef gehouden naar de gevolgen van de btw- en accijnsverhogingen. Ongeveer 40 pomphouders hebben meegewerkt door een inzage te geven in hun omzetcijfers van de laatste jaren. Aan de hand van die cijfers kan een duidelijke trend worden vastgesteld.

RESULTATEN

Daling omzet

Ongeveer 40 pomphouders hebben inzage gegeven in hun omzetcijfers. De steekproef richt zich op het aantal verkochte liters LPG en diesel in januari 2012, 2013 en 2014. Uit de cijfers is een forse daling zichtbaar van de hoeveelheid brandstof die jaarlijks getankt wordt.

Procentueel verschil in verkochte liters

	2013 t.o.v. 2012	2014 t.o.v. 2013	2014 t.o.v. 2012
LPG in liters	-17.9	-35.5	-46.9
Diesel in liters	-24.4	-22.5	-40.0

Tabel 2: Resultaten steekproef SP onder pomphouders in de grensstreek

Sinds de btw- en accijnsverhogingen die zijn afgesproken in het Kunduz-akkoord (2012) en het Belastingplan 2014, wordt er 46,9 procent minder LPG en 40 procent minder diesel verkocht in de grensstreek. In twee jaar tijd zagen deze pomphouders de verkoop van LPG en diesel bijna halveren. Deze trend brengt de pomphouders verder in de problemen.

Het is de vraag of pomphouders in de grensstreek deze nieuwe klap zullen overleven. Dat blijkt ook uit een aantal andere vragen die we hebben voorgelegd aan de pomphouders. Zo gaf een derde van de pomphouders aan nu al werknemers te moeten ontslaan door de omzetsdaling. Een kwart van de pomphouders denkt het niet meer te kunnen redden tot aan de zomer.

Door de btw- en accijnsverhogingen staat het water veel pomphouders in de grensstreek aan de lippen. Sommige familiebedrijven, die al tientallen jaren de omgeving van brandstof voorzien, dreigen nu failliet te gaan. Voormalig staatssecretaris Weekers heeft de Kamer beloofd om voor de zomer met een rapport te komen over de gevolgen van de accijnsverhoging, maar dan is het voor veel pomphouders waarschijnlijk al te laat. De regering lijkt daarmee doof voor dit acute probleem en laat de grensstreek keihard vallen. De SP vindt dat er nu ingegrepen moet worden, zodat we veel leed voorkomen.

REACTIES POMPHOUDERS

‘Als het nog even zo doorgaat, dan is dat het einde voor ons 25 jaar oude familiebedrijf.’

-

‘Ik heb vorig jaar al een parttimer laten gaan en de overige werknemers minder uren laten werken. Zelf ben ik meer uren achter de kassa gaan staan. Helaas wordt het ondernemerschap daardoor wel erg moeilijk.’

-

‘Als het tankstation niet rendabel is, zijn wij genoodzaakt ons 60 jaar oude familiebedrijf te sluiten. Over een half jaar is het echt voor velen te laat.’

-

‘Het zal een dunne boterham worden die we verdienen. Pensioen kunnen we niet opbouwen en ons tegen ziekte verzekeren ook niet. Daar is geen geld voor.’

-

‘Ontslag dreigt binnenkort voor alle medewerkers. Ook ons bedrijf, V.o.f. sinds 1923 gaat naar de knoppen.’

-

‘Door sober te leven is het gelukt aanzienlijke bedragen af te lossen en de investeringsschuld flink terug te dringen. In plaats hiervan in de toekomst de vruchten te kunnen plukken, zal ook dit voor niets zijn geweest.’

-

‘Niet alleen wij hebben er last van, maar ook de slijterij en de supermarkt hier in het dorp. Omdat mensen niet alleen over de grens tanken, maar daar gelijk ook hun boodschappen doen.’

CONCLUSIE

De reeks van btw- en accijnsverhogingen die pomphouders voor hun kiezen hebben gekregen hebben de grensstreek zwaar getroffen. Pomphouders kampen met forse omzetsdalingen doordat er steeds vaker over de grens getankt wordt. Een derde van de pomphouders heeft werknemers moeten ontslaan en een kwart geeft aan het tot aan de zomer niet meer vol te kunnen houden. Wachten op het evaluatierapport van de staatssecretaris heeft voor hen geen zin.

Extra zuur is het dat door de grote vlucht van Nederlandse automobilisten en transporteurs de Nederlandse staat veel accijnzen en btw misloopt. De vraag kan zelfs gesteld worden of de btw- en accijnsverhogingen überhaupt zullen leiden tot hogere inkomsten voor de Nederlandse staat. Het zou nog veel erger zijn als al deze hardwerkende bedrijven ten onder gaan zonder dat daar ook maar één voordeel tegenover staat. Daarom vindt de SP dat er nu actie moet worden ondernomen; draai de btw- en accijnsverhoging met onmiddellijke ingang terug en red de pomphouder in de grensstreek.